

Erfgoedverordening gemeente Drimmelen 2017

De raad van de gemeente Drimmelen

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 31 oktober 2017

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet, de artikelen 3.16 en 9.1 van de Erfgoedwet, de artikelen 12 en 15 van de Monumentenwet 1988 en de artikelen 2.1 en 2.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

besluit vast te stellen de volgende **Erfgoedverordening gemeente Drimmelen 2017**

Hoofdstuk 1. Algemeen

Artikel 1. Begripsbepalingen

Deze verordening verstaat onder:

- a. gemeentelijk monument: een overeenkomstig deze verordening als beschermd gemeentelijk monument aangewezen:
 1. zaak, die van algemeen belang is wegens zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde;
 2. terrein dat van algemeen belang is wegens een daar aanwezige zaak bedoeld onder 1;
- b. gemeentelijk erfgoedregister: de lijst waarop zijn geregistreerd de overeenkomstig deze verordening als gemeentelijk monument aangewezen zaken of terreinen bedoeld in onderdeel a;
- c. rijksmonument: beschermd monument als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- d. Monumentencommissie: de op basis van art.15 Monumentenwet 1988 ingestelde commissie met als taak burgemeester en wethouders op verzoek of uit eigen beweging te adviseren over de toepassing van de Monumentenwet, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, deze verordening en het monumentenbeleid;
- e. vergunning: een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, of 2.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.
- f. Wabo: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.
- g. monument met religieuze bestemming: onroerend monument, dat eigendom is van een kerkgenootschap, kerkelijke gemeente of parochie of van een kerkelijke instelling en dat uitsluitend of voor een overwegend deel wordt gebruikt voor de uitoefening van de eredienst.
- h. bouwhistorisch onderzoek: in schriftelijke rapportage vastgelegd onderzoek naar de bouwgeschiedenis en de bouwhistorische kwaliteit van een monument.
- i. beschermd gemeentelijk stads- of dorpsgezicht: groepen van onroerende zaken, die van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun onderlinge ruimtelijke of structurele samenhang dan wel hun wetenschappelijk en/of cultuurhistorische waarde en in welke groepen zich een of meer monumenten bevinden, die geregistreerd zijn op de rijks- of gemeentelijke monumentenlijst.

Artikel 2. Gemeentelijk erfgoedregister

1. Burgemeester en wethouders houden een door eenieder te raadplegen gemeentelijk register bij van krachtens deze verordening onherroepelijk aangewezen cultureel erfgoed (gemeentelijk erfgoedregister).
2. Het gemeentelijk erfgoedregister bevat gegevens over de inschrijving en ter identificatie van het aangewezen gemeentelijk cultureel erfgoed.

Hoofdstuk 2. Aanwijzing gemeentelijke monumenten

Artikel 3. De aanwijzing tot gemeentelijk monument

1. Burgemeester en wethouders kunnen besluiten een monument dat van bijzonder belang is voor de gemeente vanwege zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde aan te wijzen als gemeentelijk monument.
2. Burgemeester en wethouders vragen over het voornemen tot aanwijzing van een gemeentelijk monument advies aan de gemeentelijke monumentencommissie.
3. Voordat een kerkelijk monument wordt aangewezen, voeren burgemeester en wethouders overleg over het voornemen met de eigenaar.

4. Burgemeester en wethouders kunnen ten behoeve van de aanwijzing van een gemeentelijk monument bepalen dat een bouwhistorische en/of historisch onderzoek wordt verricht.
5. De aanwijzing kan geen monument betreffen dat is aangewezen op grond van artikel 3.1 van de Erfgoedwet of dat is aangewezen op grond van de provinciale Erfgoedverordening als bedoeld in 3.17, eerste lid van de Erfgoedwet.
6. Burgemeester en wethouders brengen de raad in kennis van het besluit over de aanwijzing en afwijzing van een gemeentelijk monument.

Artikel 4. Voorbescherming

Met ingang van de datum waarop de zakelijk gerechtigden (zoals vermeld in de openbare registers, bedoeld in artikel 8, eerste lid van de Kadasterwet) van een monument de kennisgeving van het voor-nemen tot aanwijzing als gemeentelijk monument ontvangen tot het moment dat de aanwijzing en re-gistratie als bedoeld in artikel 7 plaatsvindt, dan wel vaststaat dat het monument niet wordt geregistreerd, zijn de artikelen 10 tot en met 13 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5. Termijnen advies en aanwijzingsbesluit

1. De monumentencommissie adviseert schriftelijk binnen 8 weken na ontvangst van het verzoek van burgemeester en wethouders.
2. Burgemeester en wethouders beslissen binnen 12 weken na ontvangst van het advies van de monumentencommissie, maar in ieder geval binnen 26 weken na de adviesaanvraag.

Artikel 6. Bekendmaking aanwijzingsbesluit

De aanwijzing als bedoeld in artikel 3, eerste lid, wordt medegedeeld aan degenen die als zakelijk ge-rechtigden in de openbare registers, bedoeld in artikel 8 eerste lid van de Kadasterwet bekend staan.

Artikel 7. Registratie in het gemeentelijk erfgoedregister

1. Burgemeester en wethouders registreren het gemeentelijke monument in het gemeentelijk erf-goedregister.
2. Het gemeentelijk erfgoedregister bevat de plaatselijke aanduiding, de datum van de aanwijzing, de kadastrale aanduiding en een beschrijving van het gemeentelijke monument.
3. Indien een deel van een onroerende zaak beschermenswaardig is beperkt de bescherming en registratie zich tot dat specifieke deel. Het gemeentelijk erfgoedregister bevat de beschrijving van dat specifieke deel.

Artikel 8. Wijzigen van de aanwijzing

1. Burgemeester en wethouders kunnen al dan niet op aanvraag van een belanghebbende de aan-wijzing wijzigen.
2. Artikel 3, tweede, derde, vierde en zesde lid, alsmede artikel 4, 5, 6 en 7 zijn van overeenkomstige toepassing op het wijzigingsbesluit.
3. Indien de wijziging naar het oordeel van burgemeester en wethouders van ongeschikte bete-kenis is, blijft overeenkomstige toepassing, als bedoeld in lid 2, achterwege.
4. De inhoud en de datum van de wijziging worden in het gemeentelijk erfgoedregister aangetekend.

Artikel 9. Intrekken van de aanwijzing

1. Indien burgemeester en wethouders de aanwijzing intrekt, zijn artikel 3, lid 2 en artikel 5 tot en met 7 van overeenkomstige toepassing.
2. De aanwijzing als bedoeld in artikel 3 van deze verordening wordt geacht ingetrokken te zijn, indien toepassing wordt gegeven aan artikel 3 van de Erfgoedwet of als onherroepelijk is beslist tot aanwijzing op grond van de erfgoedverordening van de provincie Noord-Brabant als bedoeld in artikel 3.17 eerste lid van de Erfgoedwet.
3. De intrekking wordt in het gemeentelijk erfgoedregister geregistreerd.

Hoofdstuk 3. bescherming van gemeentelijke monumentale zaken

Artikel 10. Instandhoudingsplicht gemeentelijk monument

1. Het is verboden een gemeentelijk monument, als bedoeld in artikel 1, onder a, sub 1, te bescha-digen of te vernielen, of daaraan onderhoud te onthouden dat voor de instandhouding daarvan noodzakelijk is.
2. Het is verboden zonder vergunning van burgemeester en wethouders:
 - a. een gemeentelijk monument, als bedoeld in artikel 1, onder a, sub 1, af te breken, te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen;

- b. een gemeentelijk monument, als bedoeld in artikel 1, onder a, sub 1, te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een dusdanige wijze, dat het wordt ontsierd of in gevaar gebracht.
3. Burgemeester en wethouder kunnen in het belang van de monumentenzorg nadere regels stellen met betrekking tot de uitvoering van de werkzaamheden aan een gemeentelijk monument. Deze regels kunnen mede inhouden een vrijstelling van het verbod, bedoeld in het eerste lid, of een plicht tot het melden van handelingen als bedoeld in het vijfde lid.
4. Burgemeester en wethouders verlenen, met betrekking tot een monument met een religieuze bestemming, geen vergunning als bedoeld in het tweede lid, dan in overeenstemming met de eigenaar indien en voor zover het een vergunning betreft, waarbij wezenlijke belangen van de godsdienstuitoefening in het monument in het geding zijn.
5. Een vergunning voor een activiteit als bedoeld in het tweede lid is niet vereist indien deze activiteit betrekking heeft op:
 - a. regulier onderhoud, voor zover detaillering, profilering, vormgeving, materiaalsoort en kleur niet wijzigen.
 - b. een activiteit die uitsluitend leidt tot inpandigere veranderingen aan een onderdeel van een monument dat uit oogpunt van monumentenzorg geen waarde heeft.

Artikel 11. Termijnen advies

1. Burgemeester en wethouders zenden onmiddellijk een afschrift van de ontvankelijke aanvraag om vergunning voor een gemeentelijk monument aan de monumentencommissie voor advies.
2. Binnen 6 weken na de datum van verzending van het afschrift brengt de monumentencommissie schriftelijk advies uit aan het college. Indien een bouwhistorisch onderzoek noodzakelijk wordt geacht, kan de termijn met ten hoogste zes weken worden verlengd.

Artikel 12. Weigeringsgronden

De vergunning kan slechts worden verleend indien het belang van de monumentenzorg zich daartegen niet verzet. Bij de beslissing houdt het bevoegd gezag rekening met het gebruik van het monument.

Artikel 13. Intrekken van de vergunning

De vergunning als bedoeld in artikel 10 lid 2 kan door burgemeester en wethouders worden ingetrokken indien:

- a. als de verlening berust op onjuiste of onvolledige gegevens en de juiste of volledige gegevens tot een ander besluit zou hebben geleid;
- b. voor zover veranderende omstandigheden of feiten met betrekking tot de activiteit waarvoor de vergunning is verleend, zich in overwegende mate tegen voortzetting of ongewijzigde voortzetting van die activiteit verzetten.

Hoofdstuk 4. INSTANDHOUDING VAN RIJKSMONUMENTEN

Artikel 14. Vergunning voor rijksmonumenten

1. Burgemeester en wethouders zenden onmiddellijk een afschrift van de ontvankelijke aanvraag om vergunning voor een rijksmonument aan de monumentencommissie.
2. De monumentencommissie adviseert schriftelijk over de aanvraag binnen 8 weken na de datum van verzending van het afschrift. Indien een bouwhistorisch onderzoek noodzakelijk wordt geacht, kan de termijn met ten hoogste zes weken worden verlengd.

Hoofdstuk 5. Beschermd gemeentelijke stads- en dorpsgezichten

Artikel 15. De aanwijzing tot gemeentelijk stads- en dorpsgezicht

1. De gemeenteraad kan, op voorstel van burgemeester en wethouders een stads- of dorpsgezicht aanwijzen als beschermd gemeentelijk stads- of dorpsgezicht.
2. Burgemeester en wethouders zenden het voorstel voor advies aan de monumentencommissie.
3. De aanwijzing kan geen stads- of dorpsgezicht betreffen dat is aangewezen op grond van artikel 35 van de Monumentenwet 1988 of dat is aangewezen op grond van de monumentenverordening van de provincie Noord-Brabant.

Artikel 16. Termijn advies en aanwijzingsbesluit

1. De monumentencommissie adviseert op het voorstel schriftelijk binnen 8 weken na ontvangst van het verzoek van burgemeester en wethouders.

2. De gemeenteraad beslist binnen 26 weken na verzending van het voorstel, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 17. Registratie in het gemeentelijk erfgoedregister

1. Burgemeester en wethouders registreren het beschermde stads- of dorpsgezicht in het gemeentelijk erfgoedregister.
2. Het gemeentelijk erfgoedregister bevat: de datum van de aanwijzing, de gebiedsaanwijzing van het beschermde stads- of dorpsgezicht en een beschrijving van de daarin vervatte cultuurhistorische waarden.

Artikel 18. Wijzigen respectievelijk intrekking van de aanwijzing

1. De gemeenteraad kan, op voorstel van burgemeester en wethouders, een besluit tot aanwijzing als bedoeld in artikel 15 lid 1, wijzigen of intrekken.
2. Artikel 15 lid 2 en artikel 16 zijn van overeenkomstige toepassing op de wijziging of intrekking.
3. Indien de wijziging naar het oordeel van burgemeester en wethouders van ondergeschikte betekenis is, blijft overeenkomstige toepassing van artikel 15 lid 2 en artikel 16 achterwege.
4. De aanwijzing wordt ingetrokken als onherroepelijk is beslist tot aanwijzing krachtens artikel 35 van de Monumentenwet 1988 of de erfgoedverordening van de provincie Noord-Brabant.
5. De inhoud en datum van de wijziging of intrekking worden in het gemeentelijk erfgoedregister aangetekend.

Artikel 19. Bescherming in relatie tot Wet ruimtelijke ordening

1. De gemeenteraad stelt ter bescherming van een beschermd gemeentelijk stads- of dorpsgezicht een bestemmingsplan vast als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening dat de schoonheid, de onderlinge ruimtelijke- en/of structurele samenhang, de wetenschappelijke- en/of cultuurhistorische waarden beschermd.
2. Bij het besluit tot aanwijzing van een beschermd stads- of dorpsgezicht wordt door burgemeester en wethouders bepaald in hoeverre geldende bestemmingsplannen als beschermd plan in de zin van het eerste lid kunnen worden aangemerkt.
3. Alvorens burgemeester en wethouders de gemeenteraad een voorstel doen tot vaststelling van een bestemmingsplan vraagt burgemeester en wethouders advies aan de monumentencommissie.
4. De monumentencommissie adviseert schriftelijk binnen 12 weken na de datum van ontvangst van het verzoek om advies van burgemeester en wethouders.

Artikel 20. Verbodsbepalingen gemeentelijke stads- of dorpsgezichten

1. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegd gezag een bouwwerk geheel of gedeeltelijk te slopen.
2. Op het verlenen van een vergunning voor een bouwwerk als bedoeld in lid 1 zijn de artikelen 10 tot en met 13 van deze verordening van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk 6. Overige bepalingen

Artikel 21. Strafbepaling

Degene, die handelt in strijd met artikel 10 wordt gestraft met een geldboete van de tweede categorie of een hechtenis van ten hoogste drie maanden.

Artikel 22. Toezichthouders

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de daartoe aangewezen toezichthouders.
2. Burgemeester en wethouders kunnen daarnaast andere personen met dit toezicht belasten.

Hoofdstuk 7. Slotbepalingen

Artikel 23. Intrekken oude regeling

De "Erfgoedverordening 2010 gemeente Drimmelen," vastgesteld op 03 juni 2010 wordt ingetrokken.

Artikel 24. Overgangsrecht

1. De op grond van de "Erfgoedverordening 2010 gemeente Drimmelen" aangewezen en geregistreerde gemeentelijke monumenten, worden geacht aangewezen en geregistreerd te zijn overeenkomstig de bepalingen van deze verordening.
2. Aanvragen om vergunning die zijn ingediend vóór de inwerkingtreding van deze verordening worden afgehandeld met inachtneming van de Erfgoedverordening 2010 gemeente Drimmelen.

Artikel 25. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na bekendmaking.

Artikel 26. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als "Erfgoedverordening gemeente Drimmelen 2017".

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16 november 2017.

de raad voornoemd,

*F.M.C. Ronde
griffier*

*Drs. G.L.C.M. de Kok
voorzitter*

Toelichting Erfgoedverordening gemeente Drimmelen 2017

ALGEMEEN DEEL

Inleiding

Het gemeentelijk erfgoedbeleid verandert. Vooral de bundelingen van wetgeving in één Erfgoedwet en de verwachte invoering van de Omgevingswet stimuleren zowel een meer integraal gemeentelijk erfgoedbeleid als de erkenning dat erfgoed een integraal onderdeel is van (de kwaliteit van) de fysieke leefomgeving. Door invoering van deze twee wetten is het bereik van de gemeentelijke Erfgoedverordening in vergelijking met de voorgaande verordening zowel breder – het betreft nu monumenten en cultuurgoederen – als smaller: belangrijke fysieke onderwerpen zoals de aanwijzing of bescherming van stads- en dorpsgezichten of archeologische waarden en verwachtingen worden steeds minder geregeld via een verordening en meer via het bestemmingsplan en straks, onder de Omgevingswet, het omgevingsplan. Per saldo leidt een en ander tot een vereenvoudigde Erfgoedverordening.

De erfgoedverordening wordt vernieuwd vanwege de invoering van de nieuwe Erfgoedwet, per 1 juli 2016. De Erfgoedwet vervangt en integreert verschillende wettelijke regelingen op het gebied van het cultureel erfgoed. Naast de Erfgoedwet wordt besluitvorming over cultureel erfgoed in fysieke leefomgeving op termijn geregeld via de Omgevingswet. De Erfgoedwet anticipeert op de invoering van de Omgevingswet door overgangsrecht als gevolg waarvan delen van de Monumentenwet 1988 van kracht blijven, tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Daarom is deze verordening zowel gebaseerd op de Erfgoedwet als op de Monumentenwet 1988.

In de Omgevingswet zal materieel gezien het bestaande stelsel van monumenten- en sloopvergunningen nagenoeg één-op-één worden overgenomen. Wel vindt een aantal wetstechnische, procedurele en inhoudelijke punten stroomlijning plaats, die samenhangt met de samenvoeging met andere stelsels en de achterliggende vereenvoudigingsgedachte. Ook bepalingen over taken en bevoegdheden van de gemeentelijke monumentencommissies, de aanwijzing van beschermde stads- en dorpsgezichten en in dat kader het opstellen van beschermende bestemmingsplannen (straks omgevingsplannen) en de bepalingen over de archeologische monumentenzorg in bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen zullen overgaan naar de Omgevingswet.

Reikwijdte

De Erfgoedwet integreert de Regeling materieelbeheer museale voorwerpen 2013, de Wet verzelfstandiging museale diensten, de Monumentenwet 1988 (Mw 1988), de Wet tot behoud van cultuurbezit (Wbc), de Uitvoeringswet UNESCO-verdrag 1970 inzake onrechtmatige invoer, uitvoer of eigendoms-overdracht van cultuurgoederen en de Wet tot teruggave cultuurgoederen afkomstig uit bezet gebied.

Wettelijke grondslag

De grondslag voor deze verordening bestaat uit art 3.16 van de Erfgoedwet en, op de voet van het overgangsrecht van artikel 9.1 van de Erfgoedwet, art 15 van de Monumentenwet 1988. Deze laatste wetgeving blijft op grond van het overgangsrecht van de Erfgoedwet van kracht tot de invoering van de Omgevingswet. Daarnaast zijn ook de artikelen 2.1 en 2.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) van belang in verband met de bescherming van het erfgoed door middel van omgevingsvergunningen.

ARTIKELSGEWIJS

Enkel die bepalingen die nadere toelichting behoeven worden hieronder behandeld.

Artikel 1. Begripsbepalingen

De wettelijke definities uit artikel 1.1 van de Erfgoedwet gelden onverkort voor de begrippen die gebruikt worden in deze verordening, nu deze verordening berust op artikel 3.16 van de Erfgoedwet en derhalve in samenhang met de Erfgoedwet moet worden gelezen. Artikel 1 van deze verordening bevat daarom uitsluitend begrippen waarvan de definitie moet worden omschreven of die kortheidshalve zijn gegeven en die niet reeds (in deze vorm) in artikel 1.1 van de Erfgoedwet zijn gegeven.

De voor deze verordening relevante begrippen uit de Erfgoedwet zijn:

- *cultureel erfgoed*: uit het verleden geërfde materiële en immateriële bronnen, in de loop van de tijd tot stand gebracht door de mens of ontstaan uit de wisselwerking tussen mens en omgeving, die mensen, onafhankelijk van het bezit ervan, identificeren als een weerspiegeling en uitdrukking van zich voortdurend ontwikkelende waarden, overtuigingen, kennis en tradities, en die aan hen en toekomstige generaties een referentiekader bieden;
- *monument*: onroerende zaak die deel uitmaakt van cultureel erfgoed;
- *normaal onderhoud*: noodzakelijke reguliere werkzaamheden die gericht zijn op het behoud van monumentale waarde;

Artikel 2. Gemeentelijk erfgoedregister

Het gemeentelijk erfgoedregister heeft betrekking op al het (beschermde) gemeentelijk aangewezen cultureel erfgoed als dat krachtens deze verordening is gebeurd. Het gaat om door het gemeentebestuur zelf aangewezen monumenten en stads- of dorpsgezichten.

Dit artikel geeft uitvoering aan de verplichting van art.3.16, derde lid, van de Erfgoedwet en is daarmee van toepassing op al het cultureel erfgoed, ongeacht of het om onroerende of roerende zaken gaat, dat is aangewezen op grond van deze verordening.

Artikel 3. De aanwijzing tot gemeentelijk monument

Eerste lid

Dit artikel regelt de toekenning van de status van gemeentelijk monument aan een monument. De aanwijzing vergt een belangenafweging tussen het met de aanwijzing te dienen belang en de overige bij de aanwijzing betrokken belangen, waaronder planologische en/of economische belangen of het gebruik van het monument. Deze formulering is ontleend aan artikelen 3.1, eerste lid, en 3.16, tweede lid, van de Erfgoedwet.

Burgemeester en wethouders hebben beleidsvrijheid bij de aanwijzing van een monument als beschermd gemeentelijk monument: er geldt bovendien niet zoiets als de voorheen gehanteerde vijftigjarengrens voor monumenten. Bij de afweging van belangen die daarbij een rol spelen moeten ook de belangen van het gebruik ten opzichte van de te beschermen monumentale waarde uitdrukkelijk en gemotiveerd naar voren komen. Bij de voorbereiding van een aanwijzing moeten deze belangen derhalve in concreto worden onderzocht. Artikel 2 van de oude verordening (vergelijkbaar met het oude artikel 2, eerste lid, van de Monumentenwet 1988) over het gebruik van het monument, keert echter niet terug in deze verordening. Voor de aanwijzing als gemeentelijk monument voegt de bepaling over het gebruik van het monument geen belang toe dat niet al op grond van artikel 3:4, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) dient te worden meegewogen. Volgens vaste jurisprudentie van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State gaat het bij een besluit over de aanwijzing als beschermd monument om de afweging van het algemeen belang dat is gemoeid met de bescherming van het cultureel erfgoed tegen de belangen die de eigenaar heeft bij al dan niet aanwijzing. Het gebruik van het monument wordt beschouwd als een aspect van de belangen van de eigenaar en behoeft daarom niet afzonderlijk te worden benoemd.

Tweede lid

Artikel 15 van de Monumentenwet 1988 blijft van kracht tot de invoering van de Omgevingswet. Op grond van dat artikel dient ten minste in de onderhavige verordening te zijn geregeld de inschakeling van "een commissie op het gebied van de monumentenzorg die in elk geval tot taak heeft te adviseren over aanvragen om een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder f, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht." Hieraan wordt in dit artikel uitvoering gegeven. Binnen de commissie zijn enkele leden deskundig op het gebied van de monumentenzorg. Hiertoef behoort ook de archeologische monumentenzorg.

De Monumentenwet 1988 laat de ruimte om voor de adviestaak voor monumenten de inschakeling te regelen van een commissie waaraan in de praktijk meer taken in de fysieke leefomgeving zijn toegedicht. Artikel 17.9 van de Omgevingswet bepaalt dat een adviescommissie ingesteld moet worden die tot taak heeft te adviseren over de aanvragen om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit, voor zover het andere dan archeologische monumenten betreft.

Ook daarbinnen dienen enkele leden deskundig te zijn op het gebied van de monumentenzorg. Het gaat (onder de Omgevingswet) om een adviescommissie met een bredere taak voor de omgevingskwaliteit, waarin de erkenning ligt van het belang van aspecten als cultureel erfgoed, architectonische kwaliteit van bouwwerken, stedenbouwkundige kwaliteit en kwaliteit van natuur en landschap. Het gaat daarbij (onder de Omgevingswet) zowel om de menselijke beleving van de fysieke leefomgeving als om de intrinsieke waarden die de maatschappij toekent aan de identiteit van gebieden en aan dier- en plantensoorten. De Omgevingswet maakt uitdrukkelijk een bredere taakstelling van deze commissie mogelijk.

Derde lid

De aanwijzing van kerkelijke monumenten vereist voorafgaand overleg met de eigenaar. Het gaat dan per definitie om een monument dat eigendom is van een kerkgenootschap, een zelfstandig onderdeel daarvan, een lichaam waarin kerkgenootschappen zijn verenigd, of van een ander genootschap op geestelijke grondslag en dat uitsluitend of voor een overwegend deel wordt gebruikt voor het gezamenlijk belijden van de godsdienst of levensovertuiging (artikel 1.1 van de Erfgoedwet). Dit lid stemt overeen met de vergelijkbare eis in artikel 3.1 van de Erfgoedwet en artikel 3.2a van de Wabo en doet recht aan de bijzondere positie van het kerkelijk monument als plaats voor het gezamenlijk belijden van godsdienst of levensovertuiging. Dit geldt naast de algemene regel van artikel 4:8 van de Awb op grond waarvan belanghebbenden zoals eigenaren moeten worden gehoord.

Artikel 4. Voorbescherming

Het is wenselijk ook ten aanzien van gemeentelijke monumenten in voorbescherming te voorzien. Dat gebeurt met dit artikel. De voorbescherming start zodra burgemeester en wethouders het voornemen tot aanwijzing bekendgemaakt hebben aan de zakelijk gerechtigden. Het is vergelijkbaar met de voorbescherming voor rijksmonumenten die voortvloeit uit artikel 5 van de Monumentenwet 1988 (dat,

zoals dat luidde voor inwerkingtreding van de Erfgoedwet, tot inwerkingtreding van de Omgevingswet blijft gelden voor rijksmonumenten).

Artikel 5. Termijnen advies en aanwijzingsbesluit

Wat betreft de genoemde termijn is aangesloten bij de termijn die gehanteerd wordt in de Erfgoedwet (artikel 3.2, derde lid).

Artikel 6. Bekendmaking aanwijzingsbesluit

Dit artikel geldt naast de algemene verplichting tot bekendmaking van besluiten op basis van de Awb. Ontvangst van de aanwijzing door burgemeester en wethouders is voor alle zakelijk gerechtigden van belang, niet alleen voor de eigenaar. Zie ook artikel 1, onder a, onderdeel 1, jo. artikel 1, onder b, onderdeel 5, van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken. Op een aanwijzingsbesluit is deze wet ook van toepassing. Onder zakelijk gerechtigden vallen ook hypothecaire schuldeisers.

Artikel 7. Registratie in het gemeentelijk erfgoedregister

De registratie van de aanwijzing in het gemeentelijk erfgoedregister is een louter administratieve verandering en niet een besluit. Overigens zal van de aanwijzing ook inschrijving in het gemeentelijke beperkingenregister en in het kadaster plaatsvinden op grond van artikel 1, onder c en e, van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken.

Artikel 8. Wijziging van de aanwijzing

Artikel 9. Intrekken van de aanwijzing

Artikel 8 en artikel 9 bepalen dat bij het wijzigen of intrekken van een aanwijzing als gemeentelijk monument dezelfde procedure geldt als bij de aanwijzing daarvan. Voorts is in artikel 9 tweede lid bepaald dat de aanwijzing als gemeentelijk monument vervalt zodra een monument is opgenomen in het rijksmonumentenregister of in een provinciaal erfgoedregister.

Artikel 10. Instandhoudingsplicht gemeentelijk monument

Eerste lid

Dit lid is voor gemeentelijke monumenten naar analogie met artikel 11, eerste lid van de Monumentenwet 1988 geschreven, zoals dat is gewijzigd door artikel 10.18 van de Erfgoedwet, met inbegrip van de instandhoudingsplicht die daarbij geïntroduceerd is.

Tweede lid

Is gebaseerd op artikel 2.2 van de Wabo en inhoudelijk grotendeels gelijk aan de oude verordening.

Derde lid

In het tweede lid is bepaald dat burgemeester en wethouders nadere regels kunnen vaststellen waarin o.a. kan worden bepaald dat voor bepaalde ingrepen geen omgevingsvergunning is vereist.

Artikel 12. Weigeringsgronden

In dit artikel ligt op grond van de belangenafweging die moet worden gemaakt tevens besloten dat rekening wordt gehouden met het gebruik van het monument.

Artikel 13. Intrekken van de vergunning

Dit artikel bevat de mogelijke gronden om een omgevingsvergunning in te trekken. De bepaling onder b heeft de volgende achtergrond: als de omstandigheden bij de vergunninghouder ten aanzien van het monument wijzigen, dan zou het zo kunnen zijn dat als er een nieuwe belangenafweging zou kunnen plaatsvinden, de belangen van het monument behoren voor te gaan. In dat geval moet het bevoegd gezag mogelijkheden hebben om de vergunning in te trekken.

Artikel 14. Vergunning voor rijksmonumenten

Zie de toelichting bij artikel 3 tweede lid. De term "rijksmonument" is gedefinieerd in artikel 1.1 van de Wabo (op grond van artikel 10.9 van de Erfgoedwet) De procedure inzake deze omgevingsvergunning is geregeld in die wet.

De gemeenteraad is verplicht om de inschakeling van een commissie die adviseert over omgevingsvergunningen bij rijksmonumenten te regelen bij verordening (artikel 15 van de Monumentenwet 1988).

Artikel 15. De aanwijzing tot gemeentelijk stads- en dorpsgezicht

Dit artikel geeft de mogelijkheid aan de gemeenteraad om gemeentelijke stads- en dorpsgezichten aan te wijzen.

Artikel 16. Termijn van advies en aanwijzingsbesluit

Wat betreft de genoemde termijn is aangesloten bij de termijn die gehanteerd wordt in de Erfgoedwet (artikel 3.2, derde lid).

Artikel 17. Registratie in het gemeentelijk erfgoedregister

De registratie van de aanwijzing in het gemeentelijk erfgoedregister is een louter administratieve ver-richting en niet een besluit. Overigens zal van de aanwijzing ook inschrijving in het gemeentelijke be-perkingenregister en in het kadaster plaatsvinden op grond van artikel 1, onder c en e, van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken.

Artikel 18. Wijziging respectievelijk intrekking van de aanwijzing

Dit artikel bepaalt o.a. dat bij wijziging (van niet-ondergeschikte aard) van een aanwijzing en bij intrekking van de status als beschermd gemeentelijke stads- en dorpsgezicht dezelfde procedure geldt als bij de aanwijzing daarvan. Voorts is hier bepaald dat een aanwijzing vervalt zodra het stads- en dorpsgezicht waarop de aanwijzing betrekking door de minister of een provincie wordt aangewezen als beschermd stads- en dorpsgezicht. Bij een wijziging van ondergeschikte betekenis kan o.a. gedacht worden aan wijzigingen i.v.m. de verandering van bijvoorbeeld straatnamen of huisnummers.

Artikel 19. Bescherming in relatie tot Wet ruimtelijke ordening

Dit artikel geeft aan dat de door de gemeenteraad aangewezen gemeentelijke stads- en dorpsgezichten, die vervolgens krachtens het bestemmingsplan moeten worden beschermd. Dit is vergelijkbaar met de thans nog geldende artikelen 35 en 36 van de Monumentenwet 1988; echter zonder de plicht de minister te horen. Artikel 36 van de Monumentenwet 1988 zal vervallen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Daarna is het aanwijzen gemeentelijke van stads- en dorpsgezichten mogelijk via het omgevingsplan. Voor de bescherming van rijksmonumenten binnen het gemeentelijke stads- en dorpsgezicht geldt artikel 11 van de Monumentenwet en van gemeentelijke monumenten artikel 10 van deze verordening. Ook het Rijk zal de bescherming van stads- en dorpsgezichten van landelijke betekenis dan op basis van de Omgevingswet regelen via een instructie aan de gemeenten, die zij moeten overnemen in hun omgevingsplan.

Artikel 20. Verbodsbepalingen gemeentelijke stads- en dorpsgezichten

Artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo geeft gemeente de mogelijkheid om op basis van hun verordening het slopen in een beschermd gemeentelijk stads- en dorpsgezicht aan een omge-vingvergunning te onderwerpen. Daaraan is hier uitvoering gegeven.

Artikel 21. Strafbepaling

Deze strafbepaling is uitsluitend voor overtreding van de instandhoudingsplicht van artikel 10, eerste lid en de nadere regels krachtens artikel 10, derde lid, noodzakelijk. De strafbaarstelling van handelen zonder of in strijd met de voorschriften van de omgevingsvergunning voor gemeentelijke monumenten is via de Wabo en de Wet op de economische delicten (artikel 1a) geregeld. Langs deze weg is ook overtreding van artikel 14, eerste lid, en 20, eerste lid, van deze verordening strafbaar.

Artikel 22. Toezichthouders

Toezichthouders zijn personen die bij of krachtens wettelijk voorschrift belast zijn met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift (artikel 5:11 Awb). Toezichthouders kunnen zowel individueel als categoriaal worden aangewezen. In de artikelen 5:15 tot en met 5:19 Awb worden bevoegdheden aan toezichthouders toegekend.

Op basis van artikel 5:15 Awb is een toezichthouder bevoegd elke plaats te betreden met uitzondering van woningen zonder toestemming van de bewoner. 'Plaatsen' is daarbij een ruim begrip en omvat niet alleen erven en andere terreinen, maar ook gebouwen (niet-woningen). Uit artikel 5.13 van de Wabo volgt dat de ambtenaren die op grond van artikel 22, eerste lid, belast zijn met het toezicht op de naleving ter zake van het bepaalde bij of krachtens de Wabo, voor zover het betreft activiteiten als bedoeld in artikel 2.2, daarnaast ook bevoegd zijn, met medeneming van de benodigde apparatuur, een woning te betreden zonder toestemming van de bewoner.